

Bomenwandeling Ursulinenpark Eijsden

IVN Eijsden, 19 september 2010

Colofon

Dit boekje is uitgegeven door IVN-Eijsden ter gelegenheid van het 50 jarige jubileum van IVN-Nederland.

Tekst en samenstelling Reinetta Roepers

Bron vermelding

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Hoofdpagina>

<http://www.stemberbomen.nl/pages/mainpages/loofbomen.htm>

<http://www.lievekina.be/websites/Kruidenhoekje/Symboliek/bomen.php>

<http://www.weekendgardener.net/tree-information/facts-about-trees-80608.htm>

<http://www.treesaregood.com/funfacts/FunFacts.aspx>

<http://www.kruidjes.be/>

<http://www.plantaardigheden.nl/aardig/aardigheden/bomen.htm>

INHOUD

<i>Inhoud</i>	3
<i>Inleiding</i>	4
<i>Ursulinenklooster.</i>	4
<i>Pluim-es</i>	4
<i>Beuk (creatief)</i>	5
<i>Haagbeuk (goede smaak)</i>	5
<i>Plataan</i>	6
<i>Zomereik (moed)</i>	6
<i>Winterlinde (twijfel)</i>	7
<i>Lourdesgrot</i>	8
<i>Rode beuk</i>	8
<i>Esdoorn</i>	8
<i>Robinia</i>	9
<i>Taxus (hartstochtelijk)</i>	9
<i>Sierappel</i>	10
<i>Ginkgo biloba</i>	10
<i>Paardenkastanje</i>	11
<i>Fluweelboom</i>	11
<i>Roodbladige sierkers</i>	12
<i>Tulpenboom</i>	12
<i>Wist je dat</i>	13
<i>Speurtocht</i>	14
<i>Routekaart</i>	15

INLEIDING

Welkom op de Dassenburcht, het bijeenkomst lokaal van het IVN in Eijsden. Deze wandeling gaat door het park rond het voormalig Ursulinenklooster, waar zowel het gemeentehuis van Eijsden alsook o.a. het IVN gehuisvest is. We gaan veel naar boven kijken want deze wandeling richt zich met name op de bomen in het park.

URSULINENKLOOSTER.

In 1849 vestigden de zusters Ursulinen zich hier en op de plaats van het huidige hoofdgebouw werd een meisjesschool gebouwd in 1855. Een jaar later werd hieraan een pensioonaat toegevoegd. De sobere westgevel werd met geld van gravin M. de Geloës gebouwd ten behoeve van de lagere Mariaschool. Dat gebeurde in 1881. De vleugel werd in 1906 verhoogd. Aan de oostzijde kwam in 1892 de kapel tot stand naar een ontwerp van de Akense architect Goebbels. Architect Jorna werd de uitvoerend architect. De school uit 1855 werd in 1899 vervangen door het huidige hoofdgebouw naar een ontwerp van Joh. Kayser. Dit deel bevat een rijk gedetailleerde gevel in neo-rennaissance stijl. De gevel wordt verticaal geleed door een middenrisaliet met in renaissance-vorm versierde top en twee zijrisalieten, bekroond door paviljoendaken met dakkapellen. Na de sluiting van het klooster in 1973 volgde de ombouw tot gemeentehuis onder leiding van P. Satijn in de jaren 1982-'84. (Bron: Monumenten in Nederland: Limburg / Waanders Uitgevers, Zwolle en Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Zeist.)

Vanuit de dassenburcht gaan we de trap op en het pad op. Bij de splitsing gaan we naar rechts. Vervolgens gaan we het eerste pad links. Hier staat aan uw linkerhand een Pluim-es.

PLUIM-ES

De pluim-es (*Fraxinus ornus*), bloemes of mannaes is een boom uit de olijffamilie (*Oleaceae*). De plant komt van nature voor in Zuid-, Zuidoost- en Midden-Europa. De boom groeit in droge, rotsachtige streken in bossen en kreupelhout meestal op kalk en kan tot 20 m hoog worden. Vaak wordt de pluimes aangeplant als sierboom in parken en in tuinen en soms ook langs straten. De pluim-es heeft witte, geurende bloemen, die in juni in grote pluimen verschijnen. In Italië wordt de pluim-es gekweekt voor commerciële doeleinden. De takken leveren een suikerachtig sap wat 'manna' wordt genoemd. De smaak van het sap is zoet en lijkt op die van honing. De bomen worden (m.n. op Sicilië) vanaf hun 8e levensjaar met speciale messen in juli en augustus ingesneden. Het uitvloeiende sap wordt opgevangen en in de zon gedroogd. Het wordt als laxeremiddel (siroop) gebruikt.

Bij de splitsing houdt u rechts aan. Nu heeft u aan uw rechterhand zowel een Beuk als een Haagbeuk. Let goed op de verschillen.

BEUK (CREATIEF)

De beuk (*Fagus sylvatica*) is een plant uit de napjesdragersfamilie (Fagaceae). Het is een van nature in Europa voorkomende boom. De soortnaam *sylvatica* is afgeleid van 'silva' (= bos). De beuk kan tot 46 m hoog worden. De stam is glad en grijs. De beuk bevat fagine, een saponine wat vooral in de beukennoten is opgeslagen. Saponine wordt gekenmerkt door een bittere of scherpe smaak en beschermt de plant tegen schimmeligroei. De beuk kan goed tegen schaduw. Beuken worden vaak in lanen geplant. Zolang alle bomen gezond zijn gaat dit goed, wanneer een boom sterft, dan kan door zonnebrand de een na de andere boom sterven. Bij beukenbossen valt op dat er weinig tot geen ondergroei is, door het dichte bladerdak bereikt maar zeer weinig zonlicht de bodem, terwijl het looizuurrijke blad kruidachtige begroeiing tegen gaat.

Het hout kan voor allerlei producten gebruikt worden zoals speelgoed (omdat het nauwelijks splintert), meubilair en parket.

Bij de Romeinen was de beuk gewijd aan Jupiter. De heuvels van Corne in Tusculum die bedekt waren met beuken, waren gewijd aan Diana, godin van het woud, de dieren en de maan. Offervaten werden van beukenhout gemaakt.

Er zijn tal van volksgebruiken bekend rond de beuk. Om erachter te komen hoe het weer in de winter zou worden, hakte men op Allerheiligen (1 november) in een beuk. Blijf de wond droog, dan moest men met een strenge winter rekening houden. Beukenhout, geslagen met nieuwe maan, is duurzaam en wordt niet door de houtworm befallen. Een stuk beukenhout dat je bij je draagt, beschermt je tegen ongeluk en stimuleert je creativiteit. Het drinken van water uit een holle beuk zou schurft en andere huidziekten genezen. Als er veel beukenootjes zijn, zal de winter streng worden.

HAAGBEUK (GOEDE SMAAK)

De haagbeuk (*Carpinus betulus*), steenbeuk, jukbeuk of wielboom is een 15-25 m hoge boom uit de hazelaarfamilie (Corylaceae). Wat *carpinus* betekent is onbekend, maar *betulus* betekent op het blad van de berk lijkend. Plaatselijk is de haagbeuk algemeen in Zuid-Limburg, delen van Gelderland en de Kempen in Noord-Brabant.

De haagbeuk kan uitstekend gesnoeid worden en is daardoor zeer geschikt als haagplant. Ook de beuk (*Fagus sylvaticus*) wordt als haag gebruikt, wat door de Nederlandse naamgeving zeer verwarrend is. Een beukenhaag is iets anders dan een haagbeukenhaag. De haagbeuk kan veel beter tegen wisselende waterstanden dan de beuk. Op de klei is daarom de haagbeuk al gauw een betere keuze. Waar een gesnoeide beuk 's winters de dode, bruine bladeren laat hangen, is de haagbeuk min of meer kaal. De haagbeuk loopt echter fraai en weken eerder uit dan de beuk.

Voor het ijzertijdperk werd het harde splijt vaste hout van de haagbeuk vaak gebruikt om er voorwerpen van te maken die een lange levensduur vereisten, bijv. slagersblokken. In streekdialecten wordt deze boom daarom ook 'steenbeuk' of 'ijzerbeuk' genoemd. Het hout wordt gebruikt voor hakblokken, heien en stampers in een oliemolen, gereedschap en als imitatie-ebben voor piano's.

Als we het pad volgen en met de bocht mee naar rechts gaan komen we achter in de hoek langs een grote Plataan aan onze linkerhand.

PLATAAN

De in Nederland veel als laanboom aangeplante plataan (uit de plataanfamilie (Platanaceae)) is een 30m hoge loofboom die meteen te herkennen is aan de stam. De schors laat namelijk in grote plakken los, waarop lichtgekleurde vlekken ontstaan. De bloemen van de plataan groeien in karakteristieke bolvormige hoofdjes, die los aan de takken hangen.

Het woord plataan is afgeleid van het Griekse platys wat plat of breed betekent en te maken heeft met de afgeplatte, brede kroon van de boom.

Volgens Romeinse historicus Plinius stonde n in het park van de beroemde Academia in het noordwesten van Athene prachtige platanen die schaduwrijke gaanderijen vormden. De naam van de grote wijsgeer Platon zou te maken hebben met zijn breed voorhoofd en zijn brede redevoeringen in deze gaanderijen.

In de Griekse mythologie is de plataan gewijd aan Artemis, godin van de wilde natuur en de jacht. Oppergod Zeus trouwde met de godin Europa in een plataan, nadat hij haar, in de gestalte van een stier, naar het eiland Kreta ontvoerd had. Uit dit huwelijk werden koning Minos van Kreta, koning Rhadamantys, heerser over de eilandgroep Cycladen, en prins Sarpedon van Lukien geboren. Door deze belangrijke gebeurtenis in het godenleven mocht de plataan altijd haar bladeren houden. Inderdaad bestaan er op Kreta 29 exemplaren van een altijdgroene soort uit de platanenfamilie.

Vanaf de plataan vervolgen we het pad in zuidelijke richting. Aan de linkerhand staan tussen de andere bomen enkele *Zomereiken*.

ZOMEREIK (MOED)

Eiken symboliseren waardigheid, wijsheid en de verbinding tussen hemel en aarde. De eik wordt gezien als de koning van het bos. De vrijstaande eik is symbool van (mannelijke) kracht, seksualiteit, macht en een lang leven. Hij is verbonden met vuur en vruchtbaarheid. Hij is tevens zinnebeeld van gastvrijheid.

De zomereik (*Quercus robur*) is een zeer lang levende, Europese, hardhout leverende boom. De bladeren van de zomereik ver-

teren zeer moeilijk wat zijn invloed heeft op de strooisellaag in het bos.

De bast van de eik werd vroeger veel gebruikt voor de leerlooierij. Hierdoor ontstond al vanaf de vroege Middeleeuwen het eikenhakhout. Jonge eiken werden op geringe hoogte afgezet, waarna er meerdere nieuwe uitlopers groeiden. Elke 10 tot 12 jaar werden deze opnieuw gehakt. Het hout werd als brandhout gebruikt.

De eik speelt in de geschiedenis van vele Europese volken een speciale rol. De Germanen vereerden de eik als heilige boom van de dondergod Donar, ook wel van Wodan/Odin. Aan de voet van heilige eiken vonden rituele bijeenkomsten plaats, werden doden begraven en offers gebracht. Ook verschillende andere volken, waaronder de Kelten, Grieken, Romeinen en Slaven, vereerden een met de eik verbonden dondergod (respectievelijk Taranis, Zeus, Jupiter en Peroen). Dit had te maken met het gegeven dat eiken vaker en duidelijker zichtbaar worden getroffen door de bliksem.

Als er veel eikels zijn, zal het een goed oogstjaar worden. Ook wijzen zij op een lange winter met veel sneeuw. Als de eiken hun loof lang behouden, is een strenge winter op komst.

Bij de splitsing gaan we links het hek door. Nu komen we op een pleintje met aan de overkant de Lourdesgrot. Achter de Lourdesgrot staat een grote Winterlinde.

WINTERLINDE (TWIJFEL)

De kleinbladige linde (*Tilia cordata*), ook wel winterlinde genoemd, is een lindesoort die in Europa in het wild voorkomt. Tevens wordt hij als sier- of schaduwboom aangeplant in parken en tuinen.

De hoogte is circa 30m. De Linde geldt als een van de grootste loofbomen en heeft zijn biotoop met name in beekdalen. De linde kan zeer oud worden. Oorspronkelijk kwam de winterlinde ook voor in de Nederlandse natuurbossen. In de periode van het atlanticum was deze boom op redelijk voedselrijke plekken zelfs de dominante boom en niet de zomereik! Van dit Atlantische lindenwoud kunnen we onder andere op het eiland Jutland in Denemarken en in het Woud van Białowieża in Polen nog stukjes terugvinden.

De lindeboom werd bij de Kelten en de Germanen gezien als heilige boom. Freya, de godin van vruchtbaarheid, liefde en gerechtigheid zou er zich in vestigen. De geest van de linde gold als beschermer voor huizen, bronnen en kerken. Huwelijken werden gesloten onder de linde; de duimen van de geliefden werden dan in de bast gedrukt. Onder het bladerdak van de linde werden vonnissen uitgesproken en werd er beraadslaagd. Linden werden ook vaak op begraafplaatsen en als geluksboom voor families aangeplant.

Een lindetak zou helpen als middel tegen tandpijn bij kinderen en het werd, in amuletvorm, gebruikt als bescherming tegen heksen en geesten. De bladeren werden gebruikt tegen wratten, hoofdpijn en koorts. Gedroogde bloesem kan gebruikt worden als thee. Het is een vochtafdrijvend middel en helpt bij verkoudheid en maagaandoeningen. Lindehoning is bijzonder aromatisch en gezond.

Door zijn zachtheid is lindehout geschikt voor houtsnij- en draaiwerk. De eerste boekdrukkers sneden hun letters uit linde en perenhout. Speelgoed, meubels en muziekinstrumenten worden van lindehout vervaardigd. Toiletbrillen van lindehout waren vroeger populair.

LOURDESGROT

Deze grot is een sobere nabootsing van de grot van Massabielle in Lourdes en herinnert aan het feit dat de H. Maagd Maria in 1858 daar verscheen aan Bernadette Soubirous. De grot werd in 1984 op deze plaats heropgericht. De oorspronkelijke grot in het park werd in 1880 gebouwd. Bij de herinrichting van het gemeentepark was deze grot blijkbaar een sta in de weg. Protesten uit het dorp stimuleerden de bouw van een nieuwe grot. Voor zowel de nieuwe als de oude grot werden vuursteenknollen gebruikt afkomstig uit een mergel-groeve uit de omgeving.

Nabij de grot bevindt zich het kerkhof van de zusters Ursulinen. Op het kerkhof liggen ongeveer 120 Mères en Seours gezusterlijk naast elkaar begraven.

Vanaf de Lourdesgrot gaan we naar rechts en lopen tussen twee Rode beuken door.

Vervolgens gaan we rechts de oprijlaan op. Deze laan wordt begeleid door voornamelijk grote Beuken en Esdoorns.

RODE BEUK

De rode beuk wordt groter dan een gewone beuk, en die behoort al tot categorie XL. De rode beuk is dus van de overtreffende trap.

De eerste rode beuken zijn tussen 1680 en 1740 in de Alpen aangetroffen. Het is een natuurlijke variëteit van de gewone groenbladige beuk. Boomkwekers hebben geprobeerd uit het zaad van de rode beuk nakomelingen op te kweken. Slechts uit één van de tienduizend beukenootjes ontsproot een roodbladige beuk. Later is er wat veranderd. Nu wordt gemeld dat uit één van de duizend zaadjes weer een rode beuk opkomt. Zo'n zeldzame boom werd zeer gewild. Vermogenden zoals kasteelheren lieten er enkelen in hun parken planten. Later gingen kwekers een takje van een rode beuk op een onderstam van een gewone beuk enten. Daarna werd de boom vaker gezien. Indien we zien dat aan de wortelopslag rode blaadjes verschijnen hebben we te maken met een originele rode beuk.

In de Germaanse mythologie is de beuk gewijd aan de oppergod Odin. Volgens een Germaans ritueel goot men bloed van offerdieren over de stam van een beuk met rood blad, opdat de boom niet zou sterven.

ESDOORN

De esdoorn of ahorn (Acer) is een geslacht van bomen of heesters. Afhankelijk van taxonomische opvatting hoort deze, klassiek, tot de Esdoornfamilie (Aceraceae) of, modern, tot de Zeepboomfamilie (Sapindaceae). Inheems in Nederland zijn alleen de Spaanse aak of Veldesdoorn (*Acer campestre*) en in Limburg de gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*).

De vrucht is voorzien van een grote vleugel en wordt soms "heli-koptertje" genoemd. Er zitten twee vruchten aan één steeltje, zodat de vleugels tegenover elkaar staan en zo een goede verspreiding door de wind geven. Esdoorns hebben een grote sierwaarde. Voor-

al de herfstkleuren van de esdoorns zijn bekend. Deze zeer fraaie herfstkleuren zijn beperkt tot slechts enkele soorten.

Het hout is zeer bruikbaar, voor meubels, en omdat het goed bestand is tegen slijtage ook voor vloeren. Esdoorn wordt ook gebruikt voor het maken van keukens omdat het een lichte kleur heeft. Wanneer het een mooie golftekening heeft wordt het onder andere voor rugbladen van violen en dure gitaren gebruikt. Verder wordt uit esdoorns (vooral de Suikesdoorn) ook stroop gemaakt ("Ahornsiroop" of "Esdoornsiroop").

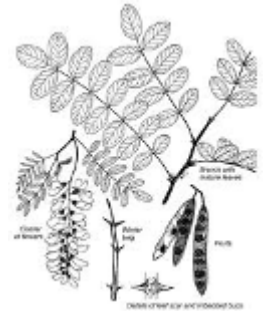
In de volksgeneeskunde is de esdoorn bekend om zijn koelend effect bij ontstekingen. Tegen koorts helpt een bad in water waarin takken van des esdoorn samen met de bladeren gekookt zijn, en door daarna uit de schors geperst sap te drinken." Wichelroedes werden vroeger vaak van esdoornhout gemaakt.

Men geloofde dat de esdoorn bescherming bood tegen heksen. Zij zouden ook bliksemingslag voorkomen. Tevens legde men esdoorn takken rond velden om mollen te verdrijven. In de Elzas probeerde men ermee vleermuizen op afstand te houden. Het beroemde Trojaanse Paard was van esdoornhout getimmerd.

ROBINIA

Met de robinia of valse acacia wordt in Nederland en Vlaanderen meestal *Robinia pseudoacacia* bedoeld. Deze Noord-Amerikaanse boomsoort is genoemd naar vader en zoon Jean en Vespasien Robin, lijfartsen van koning Hendrik IV van Frankrijk, die in 1601 een robinia plantte in de tuin van het Louvre in Parijs.

Robinia wordt als parkboom veel in steden aangeplant, omdat deze plant niet alleen als een mooie verschijning met mooie bloemen wordt gezien, maar ook goed tegen vervuiling is bestand. Als productieboom levert hij hardhout van duurzaamheidsklasse 1, met een zeer hoge weerstand tegen aantasting door insecten en rot. Al vroeg werd het robiniahout vanwege zijn duurzaamheid gewaardeerd als steun voor wijnranken, en vanwege zijn hardheid en sterkte als grondstof voor wielspaken, laddersporten, houten kamwielen, nagels, pinnen en meubels, met name tuinmeubels. Maar zeker sinds het Europees importverbod voor niet duurzaam geteeld tropisch hardhout uit 2000 gaat hij de concurrentie aan met soorten als teak en meranti, met grote robinia-plantages in onder meer Polen en vooral Hongarije.

Halverwege de oprijlaan gaan we even naar links. Hier komen we uit in een Taxus bosje.

TAXUS (HARTSTOCHTELIJK)

Taxus is een geslacht van coniferen, meestal ingedeeld in de taxusfamilie (Taxaceae). Het zijn vrij traag groeiende bomen of struiken die zeer lang kunnen leven. De hoogte kan variëren van 1 tot 40 m en de boomstammen kunnen een doorsnede tot maar liefst 4 m bereiken.

Alle soorten taxus bevatten het hoogst giftige taxine, een alkaloïde. Alle delen van de boom behalve de "bessen" bevatten het alkaloïde. De besjes zijn eetbaar en zoet, maar het zaad is erg giftig. De besjes worden gegeten door lijsters en andere vogels, die de harde zaden onbeschadigd via hun uitwerpselen verspreiden. In te-

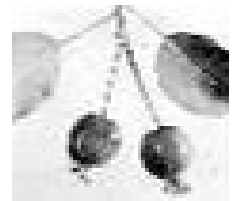
genstelling tot vogels kan de menselijke maag de zaadhuid afbreken en taxine vrijgeven in het lichaam. Dit kan fatale resultaten hebben als de zaadmantels zonder de zaden eerst te verwijderen wordt gegeten. De grazende dieren, in het bijzonder vee en paarden, worden ook soms dood gevonden dichtbij taxus na het eten van de bladeren.

Vervolgens gaan we weer terug naar de oprijlaan en volgen deze verder naar het zuiden. Aan het einde van de laan staan aan de rechterzijde nog 3 Winterlindes.

Voor de slagboom, aan het einde van de laan, gaan we naar rechts. Vlak voor de kruising staat aan u rechterhand een Sier Appel..

SIERAPPEL

Een sierappel (*Malus sp.*) is in het voorjaar een boom met kleurrijke bloesem en in de herfst een boom met appeltjes. De appeltjes kunnen afhankelijk van het ras in grootte variëren van vrij groot tot zeer klein. De kleur van een sierappeltje kan geel, geel geblost, rood of bijna paars zijn. Sierappeltjes worden veel in bloemstukjes verwerkt. Daarnaast zijn de appels vol pectine en kun je er een lekkere kruidige roodkleurige jelly van maken.

Bij de kruising gaan we rechtdoor, vervolgens gaan we naar rechts. Aan de rechterkant staat nu een Ginkgo met zijn heel herkenbare blad.

GINKGO BILOBA

Ginkgo biloba is een boom in de plantenfamilie Ginkgoaceae, en wordt ook wel ginkgo, Japanse notenboom, Japanse tempelboom of Chinese tempelboom genoemd. Deze boom is een levend fossiel, nagenoeg onveranderd sinds de tijd van de dinosauriërs. De ginkgo zit tussen een naaldboom en een loofboom in; het is echter geen van beide. De plant behoort namelijk tot een aparte orde van naaktzadigen, die gedurende het mesozoïcum (248 tot 65 mln. jaar geleden) van grote betekenis was, maar thans op één soort na is uitgestorven. De geslachtsnaam van de enige overgebleven soort, Ginkgo biloba, komt van het Japanse Ginkyo, wat betekent zilveren abrikoos. De zaden zijn abrikoosvormig met een zilveren gloed.

In 1730 is de ginkgo naar Europa gebracht en in 1784 naar Amerika. De Ginkgoboom komt in het wild alleen nog voor in het berglandschap van de provincie Chekiang (in het oosten van China). In China en Japan werd de boom bij tempels gekweekt, wat de bijnaam tempelboom opleverde.

In het Verre Oosten is de ginkgo een voorwerp van verering. De ginkgo staat symbool voor onveranderlijkheid, hoop, liefde, toverkracht, tijdloosheid, en een lang leven. Vele kunstenaars zijn geïnspireerd door de Ginkgoboom. Het was de lievelingsboom van Goethe. Hij heeft er enkele honderden opgekweekt en geplant. Ook schreef hij er een sonnet over.

Naar verluidt wordt in China al duizenden jaren de zaden van de ginkgo gebruikt bij ademhalingsproblemen, blaas- en nierproblemen, spijsverteringsproblemen, om de bloedsomloop te verbeteren, gehoorverlies en vele andere kwalen.

We vervolgen onze wandeling. Gaan bij het eerst pad rechts gewoon rechtdoor en daarna houden we rechts aan. Op de plaats waar het pad naar rechts buigt staat nog een Pluim es aan de linkerhand. Bij de splitsing gaan we links. Hier staat links een Rode kers. Een eindje verder staan aan de linker kant twee grote Paarde kastanjes. Schuin voor de rechter staat een Fluweelboompje.

PAARDENKASTANJE

Het is feest als in de lente de paardenkastanje met zijn grote, witte of rode, kegelvormige kaarsen in bloei staat! Geen andere loofboom tooit zich zo stralend met zijn bloemen als deze boom. In ieder jaargetijde is hij spectaculair met zijn brede kruin, zijn grote, handvormig samengestelde bladeren, zijn gele herfstkleur, zijn grote, glanzend bruine zaden - verpakt in stekelige bolsters en imposante takkenstelsel.

Tot het geslacht paardenkastanje (*Aesculus*) behoren ruim twintig soorten. De Paardenkastanje komt op het Noordelijk halfrond voor, voornamelijk in Noord-Amerika, Zuidoost-Europa (Albanië en Griekenland), de Himalaya, China en Japan.

De zaden bevatten bittere looistoffen, die o.a. gebruikt worden bij de bereiding van geneesmiddelen. Vroeger maakte men uit de olie een soort zeep. Het hout is wit, laat zich gemakkelijk splijten en is niet duurzaam. Er worden platte voorwerpen van gedraaid. De grootste waarde heeft de paardenkastanje als sier- en schaduwboom.

Sinds enkele jaren hebben onze kastanjabomen last van de zogenaamde bloedingsziekte, waarbij uit een bastspleet een bruinrode vloeistof druppelt. Daardoor verzwakt de boom en gaat hij dood.

FLUWEELBOOM

De fluweelboom of azijnboom (*Rhus typhina*) is een plant uit de pruikenboomfamilie (*Anacardiaceae*). Het is een tot 4,5m hoge boom. De Nederlandse naam azijnboom heeft de boom te danken aan de zure vruchten. De fluweelbloom vormt een bijna kaarsrechte dunne stam of verscheidene stammen. De boom heeft zacht behaarde twijgen en na de bloei vormen de vruchten rode pluimen.

De boom komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika, waar de soort voorkomt in rotsachtige, zanderige gebieden en op opengevallen plaatsen in het bos. De boom komt steeds meer in Nederland in het wild voor, vooral in de omgeving van de stad.

Vorbij het Fluweelboompje gaan we naar links. We zien dan nog recht voor ons drie Esdoorns die geknot zijn en in een bol gesnoeid. Als we linksaf gaan, dan zien we als afscherming met het parkeerterrein een stuk of vier Haagbeuken staan. Aan het einde van het pad gaan we rechtsaf. Let op dit is een fietspad!

Op het fietspad gaan we vlak na een Roodbladige sierkers weer rechts de grote toegangspoort door. Vervolgens gaan we schuin links over het gras. Hier staat rechts van ons een grote Tulpenboom.

ROODBLADIGE SIERKERS

Deze kers heeft rood blad, voorafgegaan door rosse bloesem. De bloemen zijn klein, maar zijn in grote hoeveelheden aanwezig.

TULPENBOOM

De tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*) is één van de mooiste en grootste loofbomen van Noord-Amerika. Hij kan daar meer dan 60m hoog worden. Deze boom mag niet verward worden met de eveneens 'tulpenboom' genoemde magnolia. De Nederlandse naam voor Magnolia is echter 'beverboom'. Beide horen wel tot de magnoliafamilie.

De tulpenboom is genoemd naar de bijzondere tulpvormige groenig-oranje bloemen die zich wat tussen het blad verschuilen. De bloei komt pas op latere leeftijd. Het blad vertoont in de herfst prachtige goudgele verkleuringen.

Het hout is makkelijk te bewerken en is één van de meest waardevolle houtsoorten van Noord-Amerika. De Indianen gebruikten het vaak om er kano's van te maken. Ook in de volksgeneeskunde speelt deze boom een belangrijke rol: alle delen zijn bitter en aromatisch.

Achter de Tulpenboom gaan we rechts. Op het verharde pad gaan we links en volgen dit pad in een halve cirkel langs de Beuken die hier ook in een halve cirkel zijn geplant. Op de kruising gaan we rechtdoor en zijn weer bij de Dassenburcht aangekomen. Dit is tevens het einde van de wandeling.

WIST JE DAT

- Een bomentuin of een park met bomen een aboretum wordt genoemd
- Dat de oudste boom ter wereld waarschijnlijk een cipres in Tule, in Mexico is. Men meent dat deze boom 4000 tot 6000 jaar oud is. De boom is 40 meter hoog en de kroon heeft een omtrek van 42 meter.
- De hoeveelheid zuurstof geproduceerd door een hectare bomen per jaar gelijk is aan de hoeveelheid die wordt verbruikt door 18 personen per jaar.
- Een volwassen berk tot 1 miljoen zaden kan produceren per jaar.
- Bomen krijgen naar schatting 90% van hun voeding uit de atmosfeer en slechts 10% van de bodem.
- Bomen groeien vanuit de top, niet vanuit de bodem.
- Geen enkele boom sterft van ouderdom. Ze zijn over het algemeen gedood door insecten, ziekte of door mensen.
- Er ongeveer 20.000 boomsoorten in de wereld zijn.
- Bomen een bijdrage leveren aan grondstoffen voor gebouwen, kranten, boeken en meer dan 15.000 andere producten waaronder vitamines, kunststoffen, fotografische film, tandpasta en medicijnen.
- Bomen in het landschap zorgen dat we ons ontspannen, een lagere hartslag hebben en onze stress verminderen.
- Kloppen op hout voor geluk is ontstaan uit primitieve boom aanbidding omdat er werd geloofd dat kloppen op de bomen ervoor zorgde dat de beschermende geesten in de bomen werden opgeroepen.

SPEURTOCHT

Voor de speurneuzen onder ons een zoektocht met enkele foto's:

Voor de speurneuzen onder ons een zoektocht met enkele foto's:

1. Op welke boom staat dit bordje?

2. Welke grote boom staat er achter deze kleur?

3. Welke bomen staan er voor deze deur?

4. Welke bomen staan er achter deze palen?

5. Hoe heet de boom waar deze vruchten aan hangen?

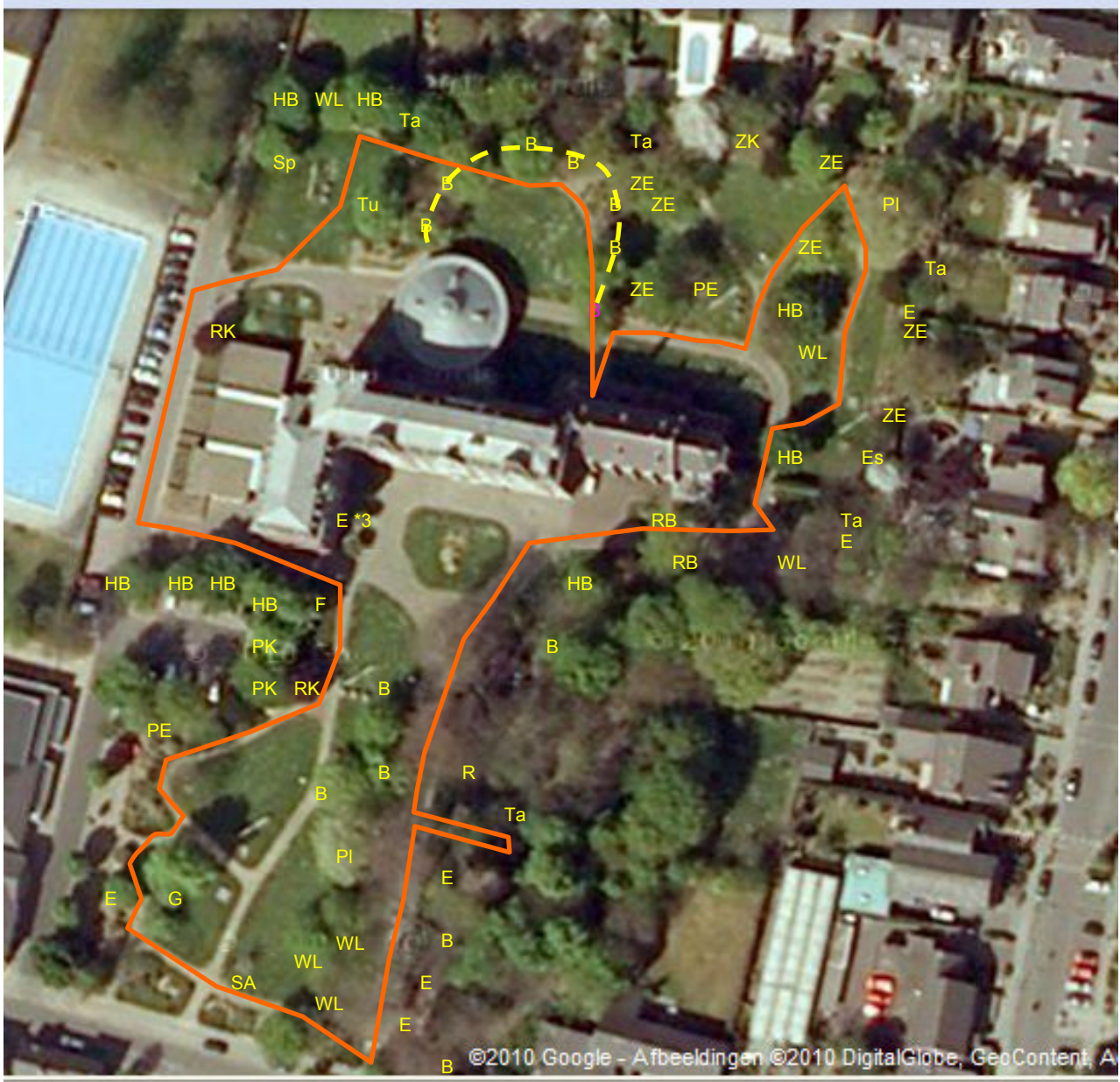
6. Welke bomen staan hier achter?

7. Welke boom staat rechts van dit hek?

ROUTEKAART

Legenda

RK = rode kers	R = Robinia
Tu = Tulpenboom	PI = Plataan
Sp = Spaanse Aak	G = Gingko
HB = Haag beuk	PK = Paarde kastanje
RB = Rode beuk	SA = Sier appel
B = Beuk	ZK = zoete kers
Ta = Taxus	WL = Winterlinde
E = Esdoorn	
Es = Es	
PE = Pluim es	
ZE = Zomer eik	

REX
SUM